

Київський університет імені Бориса Грінченка

Інститут мистецтв

Кафедра академічного та естрадного вокалу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЛЬНИЙ СПІВ

Спеціальності 025 «Музичне мистецтво» (Сольний спів)
другого (магістерського) рівня вищої освіти
Освітньо-професійної програми
підготовки магістра музичного мистецтва
025.00.02 Сольний спів

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти

Програма № 14/24/18
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціал)

« » 2018 р.

Київ – 2018

Розробник: Гмиріна Світлана Вікторівна, старший викладач кафедри академічного та естрадного вокалу

Викладачі: Гмиріна Світлана Вікторівна, старший викладач; Ланіна Тетяна Олександрівна, старший викладач; Румянцева Світлана Віталіївна, старший викладач; Шенгеля Наталія Олексіївна, старший викладач; Ладіна Ірина Вікторівна, старший викладач; Юрченко Сергій Сергійович, заслужений артист України, старший викладач; Комісар Вікторія Кларіївна, старший викладач; Байструченко Катерина Олегівна, старший викладач; Петрикова Оксана Петрівна, заслужений діяч мистецтв України, доцент.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри академічного та естрадного вокалу

Протокол від 5.09. 2018 року № 9

Завідувач кафедри Мерещко (Ю.В. Мерещко)
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) 025.00.02 Сольний спів
(назва освітньої програми)

_____._____.2018 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи) Троєльнікова (Л.О. Троєльнікова)
(підпис)

Робочу програму перевірено

_____._____.2018 р.

Заступник директора Таранник (А.О. Таранник)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання			
	денна		заочна	
<i>«Сольний спів»</i>				
Вид дисципліни	<i>нормативна</i>			
Мова викладання, навчання та оцінювання	<i>українська</i>			
Загальний обсяг кредитів / годин	<i>6 /180</i>			
Курс	<i>V</i>		<i>V</i>	
Семестр	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>9</i>	<i>10</i>
Кількість змістових модулів за розподілом:	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
Обсяг кредитів	<i>3</i>	<i>3</i>	<i>3</i>	<i>3</i>
Обсяг годин, у тому числі:	<i>90</i>	<i>90</i>	<i>90</i>	<i>90</i>
Аудиторні	<i>56</i>	<i>42</i>	<i>12</i>	<i>12</i>
Модульний контроль	<i>6</i>	<i>6</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Семестровий контроль	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Самостійна робота	<i>28</i>	<i>42</i>	<i>78</i>	<i>78</i>
Форма семестрового контролю	<i>залік</i>	<i>залік</i>	<i>залік</i>	<i>залік</i>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: відкрити магістрантам перспективу професійного розкриття та розвитку свого творчого потенціалу, оволодіти всіма можливостями свого голосу, розумінням та виконавською майстерністю вокальних естрадних творів у збагаченому синтезі музики, слова, пластики, емоційної акторської виразності, допомогти у розширенні творчої уяви та вихованні естетичного смаку.

Поряд з практичним навчанням співу, завданням даної навчальної дисципліни є виховання у магістрантів творчої волі, прагнення до самовдосконалення, формування художнього стилю, розширення світогляду, знайомства з найкращими зразками естрадної та джазової музики вітчизняних та зарубіжних композиторів.

Завдання навчальної дисципліни:

- засвоєння базових знань предметної області професії, а саме:
- Розкрити та розвинути природні властивості голосу в повному діапазоні та найкращому тембровому забарвленні.
- Оволодіти прийомами вокальної техніки, емоційно-динамічною виразністю звуку на основі професійного усталеного дихання, сформувати вокальні навички.
- Розширити музичні уявлення, відчувати музичну форму цілого твору, розвиток та завершеність окремих фраз, логіку розвитку кульмінації.
- Надати інформацію про фольклор, класичну джазову й естрадну музику, залучити до культури співочого виконавства та розвинути художньо-виконавський смак на традиціях попереднього історичного досвіду.
- Оволодіти прийомами звукового відображення різних відтінків психологічного стану людини.
- Оволодіти музичною термінологією.
- „Чути інтонацію” як вираз змісту твору, аналізуючи інтонаційний ряд через зіставлення слова з мелодикою, ритмом, теситурою.
- Визначити виховний потенціал, імпровізаційність, звукову специфіку, оригінальну метро-ритмічну структуру естрадної та джазової музики.
- Майбутній фахівець повинен вміти осмислювати та виконувати естрадний твір в синтезі музики, слова та акторської виразності.
- Розкривати задум пісні в усіх аспектах проявів сутності людини, якими є щирість мови душі, енергетична реалізація почуття, емоції, пластики руху.
- Володіти вмінням професійного спілкування зі слухачем на естраді. Вміти професійно володіти звукопідсилювальною апаратурою.
- Навчитись вирішувати проблему вокально-педагогічного репертуару, збагачення його для майбутньої практичної роботи.
- Навчитись любити та поважати свій голос, дотримуватись усіх норм та правил охорони здоров'я та працездатності вокального апарату.
- розвиток здатності генерувати нові ідеї (креативність);

- формування здатності до самоорганізації та саморозвитку; спрямованості на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію;
- виховання здатності діяти з соціальною відповідальністю і громадянською свідомістю, бути критичним та самокритичним, толерантним, уміти конструктивно взаємодіяти з іншими людьми та працювати в команді, колективі (класі).

Методи роботи курсу «Сольний спів» обираються відповідно до учбової теми і залежать від індивідуальних цілей кожного магістранта.

Форми роботи – індивідуальні заняття з викладачем і концертмейстером, самостійна робота студентів, консультації викладача.

Засоби навчання – нотний матеріал, аудіо-, відеоматеріали, підручники і навчальні посібники, методичні рекомендації і вказівки.

Формою контролю знань та вмінь магістранта з курсу «Сольний спів» є модульна контрольна робота та проведення семестрового контролю – залік (1 та 2 семестр).

Протягом проходження даного курсу у студентів мають бути сформовані наступні **програмні компетентності**: загальні та фахові (спеціальні).

Загальні

Інформаційна:

–здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань.

Методологічна:

–здатність визначити малодосліджені аспекти у професійній галузі, які є актуальними для розвитку вокального та сценічного мистецтва;

– розуміння методології вокального та вокально-сценічного мистецтва.

Самоосвітня:

–розуміти сутність і соціальну значущість своєї майбутньої професії, виявляти до неї стійкий інтерес.

– здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку.

Фахові (спеціальні)

Здатність (до):

–самостійної роботи з творами різних жанрів, відповідно до програмних вимог;

–аналізу здобутків світової та національної вокально-сценічної майстерності;

– ведення навчально-репетиційної роботи;

–вокально-сценічної роботи на різних майданчиках;

–здійснювати пошук, аналіз і оцінку інформації, необхідної для постановки і вирішення професійних завдань, професійного і особистісного розвитку;

–здатність моделювати на практичних заняттях основні види діяльності артиста-вокаліста.

3. Результати навчання за дисципліною

У процесі навчання магістри повинні оволодіти такими вміннями:

- застосовувати на практиці прийоми звукоутворення та звуковедення, володіти навичками розкриття ідейно-художнього змісту виконуваних творів, виявляти креативні підходи у виконавській та викладацькій діяльності тощо;
- Цілісно і грамотно сприймати і виконувати музичні твори, самостійно освоювати сольний репертуар (відповідно до програмних вимог).
- Працювати в колективі, ефективно спілкуватися з колегами, керівництвом;
 - Володіти сценічною майстерністю, культурою усного та писемного мовлення, професійною термінологією;
- Здатність до самореалізації та розкриття особистісного творчого потенціалу, професійного лідерства та успіху, самоосвіти і самовдосконалення.

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт						
		Аудиторна:					модульний контроль	самостійна
		лекції	семінари	практичні	лабораторні	семестровий		
Модуль I. Змістовий модуль 1 (V курс, 9 семестр)								
Тема 1. Джазовий стандарт та джазова імпровізація, як важлива складова джазової музики	29				19			10
Тема 2. Українська народна пісня та її сучасна інтерпретація	29				19			10
Тема 3. Романс. Вирівнювання звучання голосних в поєднанні приголосними.	26				18			8
Модульний контроль	6						6	
Разом	90				56		6	28
Підготовка та проходження контрольних заходів	залік							
Змістовий модуль 2 (V курс, 10 семестр)								
Тема 4. Світовий хіт. Удосконалення техніки співу. Вирівнювання тембрального забарвлення голосу.	28				14			14
Тема 5. Пісня в стилі «ретро». Літературний текст та музика. Подальше розширення творчих уявлень студента.	28				14			14
Тема 6. Естрадна пісня на вибір. Закріплення знань та умінь з фаху. Удосконалення творчих уявлень студента.	28				14			14
Модульний контроль	6						6	
Разом	90				42		6	42
Підготовка та проходження контрольних заходів	залік							
Усього	180				98		12	70

Підтеми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль I. Змістовий модуль 1 (V курс, 9 семестр) Удосконалення вокально-виконавських навичок		
1.	Повторення основних вокально-технічних навичок (співацьке дихання, процес звукоутворення та звуковедення, резонування, робота артикуляційного апарату, професійний режим співака тощо).	8
2.	Відпрацювання основних видів звуковедення.	8
3.	Вдосконалення навичок кантиленного співу.	8
4.	Використання динамічних відтінків у вокально-виконавському процесі.	8
5.	Методи згладжування реєстрів співацького голосу.	8
6.	Робота над розширенням діапазону.	8
7.	Тембр співацького голосу.	8
Разом за змістовим модулем 1		56
Змістовий модуль 2 (V курс, 9 семестр) Розширення музичної компетентності в галузі вокального виконавства		
7.	Виконавський аналіз та інтерпретація вокальних творів – складові творчого процесу.	14
8.	Основні функції вокального слуху, робота над його розвитком.	14
9.	Удосконалення виконавської техніки.	14
Разом за змістовим модулем 2		42
Усього		98

Тематичний план для заочної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт						
		Аудиторна:					модульний контроль	самостійна
		лекції	семінари	практичні	лабораторні	семестровий		
Модуль І. Змістовий модуль 1 (V курс, 9 семестр)								
Тема 1. Джазовий стандарт та джазова імпровізація, як важлива складова джазової музики	30				4			26
Тема 2. Українська народна пісня та її сучасна інтерпретація	30				4			26
Тема 3. Романс. Вирівнювання звучання голосних в поєднанні приголосними.	30				4			26
Модульний контроль								
Разом	90				12			78
Підготовка та проходження контрольних заходів	залік							
Змістовий модуль 2 (V курс, 10 семестр)								
Тема 4. Світовий хіт. Удосконалення техніки співу. Вирівнювання тембрального забарвлення голосу.	30				4			26
Тема 5. Пісня в стилі «ретро». Літературний текст та музика. Подальше розширення творчих уявлень студента.	30				4			26
Тема 6. Естрадна пісня на вибір. Закріплення знань та умінь з фаху. Удосконалення творчих уявлень студента.	30				4			26
Модульний контроль								
Разом	90				12			78
Підготовка та проходження контрольних заходів	залік							
Усього	180				24			156

Підтеми практичних занять (заочна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль I. Змістовий модуль 1 (V курс, 9 семестр) Удосконалення вокально-виконавських навичок		
1.	Повторення основних вокально-технічних навичок (співацьке дихання, процес звукоутворення та звуковедення, резонування, робота артикуляційного апарату, професійний режим співака тощо).	2
2.	Відпрацювання основних видів звуковедення.	1
3.	Вдосконалення навичок кантиленного співу.	1
4.	Використання динамічних відтінків у вокально-виконавському процесі.	2
5.	Методи згладжування регістрів співацького голосу.	2
6.	Робота над розширенням діапазону.	2
7.	Тембр співацького голосу.	2
Разом за змістовим модулем 1		12
Змістовий модуль 2 (V курс, 10 семестр) Розширення музичної компетентності в галузі вокального виконавства		
7.	Виконавський аналіз та інтерпретація вокальних творів – складові творчого процесу.	4
8.	Основні функції вокального слуху, робота над його розвитком.	4
9.	Удосконалення виконавської техніки.	4
Разом за змістовим модулем 2		12
Усього		24

1. Програма навчальної дисципліни

Модуль I

Змістовий модуль 1 (V курс, 9 семестр)

Тема 1. Джазовий стандарт та джазова імпровізація, як важлива складова джазової музики.

Джазовий стандарт це музичний твір, який є частиною загальновідомої композиції і одночасно служить основою для нових музичних творінь та імпровізації. Джазовий стандарт це зразок і еталон у світі джазу, невичерпне джерело натхнення та муза для багатьох поколінь музикантів і співаків. Джазові стандарти є важливою частиною музичного репертуару в жанрі джазовою музики. Індивідуальність стиля виконавця і специфіка джазового мистецтва – імпровізація, яка дає можливість виконувати одну й ту ж тему кожен раз по іншому. Опрацьовуючи тему джазового стандарту музикант як правило ускладнює ритмічний малюнок, гармонію і оригінальну мелодію, яку запропонував автор, іноді змінюючи до невпізнання. Джазова культура зробила джазові стандарти загальносвітовим надбанням та деяким навчальним посібником для музикантів-імпровізаторів початківців.

Імпровізація - від лат. *improvisus* - несподіваний, раптовий) - тип музикування, при якому процес створення музики відбувається безпосередньо під час її виконання.

Джазовий вокал визначається індивідуальними якостями співака, сюди відносяться джазова манера виконання, характерні вокальні тембри, унікальні тональні якості і понад те - джазове фразування, джазова "атака" та манера так званого "скет-співу" (тобто фонетичної імпровізації, коли виконавець використовує не слова чи фрази, а просто окремі склади). Спів "фонемами" також є найважливішою відмінною рисою джазового вокалу.

Скет є співом на складові, вокалізом, який має пряме відношення до мовних штампів, тісно пов'язаними з фонетикою

мови, а також скет можна розглядати як імітацію інструментів.

Скет - це певна творча свобода вокаліста.

Рекомендовані джерела (основні): 4, 5, 7, 13, 15, 20

Додаткові: 1, 3, 12

Додаткові ресурси: 2, 5

Тема 2. Українська народна пісня та її сучасна інтерпретація.

Українська народна пісня є унікальним явищем світової культури і є оберігом національної вокальної традиції. Українська пісня багата розмаїттям жанрів, стилів, глибиною змісту, соціально насичена, багатогранна в мотивах і темах. Українськи народні пісні наповнені емоційністю та чарівною мелодійністю.

Українська пісня – це найцінніший духовний скарб нашого народу, гордість, що з даних давен прославляла Україну на вісь світ. Інтерпретація (лат. *interpretatio* - роз'яснення, тлумачення) - художнє тлумачення музикантом-виконавцем музичного твору в процесі його виконання. Музика, існуючи у вигляді нотного запису, потребує відтворення, тобто в посередництві

виконавця: своє реальне звучання народна пісня знаходить тільки в процесі виконання. Нотний запис фіксує лише поєднання висотних і ритмічних співвідношень звуків; інтонування нотного тексту, розкриття художнього змісту твору є завданням виконавця.

Рекомендовані джерела (основні): 1, 2

Додаткові: 1, 3, 12

Додакові ресурси: 2, 3

Тема 3. Романс. Вирівнювання звучання голосних в поєднанні приголосними.

Романс є невеличким музичним твором, виключно ліричного змісту для сольного співу з інструментальним акомпанементом. Романс є улюбленим жанром як для виконавця, так і для слухачів. Романс дуже схожий з піснею, але й відрізняється від неї деякими особливостями, що і робить романс романсом. Романс має особливу співучість і чітку рельєфну мелодійність. У романсі велика увага приділена настрою і ліричному змісту віршів у мелодії, а не акомпанементу. Романси відносяться до камерної музики і виконуються у супроводі фортепіано, гітари, (іноді у супроводі оркестру), але у естрадному жанрі дуже часто використовується аранжування і виконується під фонограму також. У романсі водночас важливі і слово, і музика, і вокал. Вірши в романсі завжди мелодичні, співочі, ніжні і зворушливі, або трагічні. Романс є більш інтимним твором, ніж пісня, тому він може бути тільки ліричним. Романс виражає любовне почуття і в ньому завжди присутній або мається на увазі адресат. Таким чином романс повинен мати діалог, можливо й внутрішній.

Рекомендовані джерела (основні): 8, 9, 11, 17, 18, 19

Додаткові: 1, 3, 12

Додаткові ресурси: 2, 3, 5

Змістовий модуль 2 (V курс, 10 семестр)

Тема 1. Світовий хіт. Удосконалення техніки співу. Вирівнювання тембрального забарвлення голосу.

Світовим хітом є та пісня, яка стає популярною в дуже короткий термін часу і не втрачає своєї популярності протягом багатьох десятиліть у всьому світові. Існує багато світових хітів, які можливо впізнати з перших нот або з перших строк. Дуже часто пісня стає світовим хітом завдяки першому виконавцю і його вокал. Кількість світових хітів з часом стали джазовими стандартами, які і зараз можливо почути у репертуарі світових співаків та відомих колективів. Багато світових хітів і донині звучать свіжо, чудово і сучасно. З часом деякі світові хіти отримують друге життя завдяки створенню cover версій. Зміна стилю музики, аранжування, наповнення вокальної лінії засобами вокальної виразності та різноманітними вокально-технічними прийомами дає дуже приємні результати як для вже популярної і перевіреної часом пісні, так і для виконавця.

Рекомендовані джерела (основні): 10, 12, 14, 16

Додаткові ресурси: 1, 3, 12

Додаткові ресурси: 2, 5

Тема 2. Пісня стилі «ретро». Літературний текст та музика. Подальше розширення творчих уявлень студента.

Ретро-стиль з лат. *retro* – «назад», «звернений до минулого», «ретроспективний»— достатньо абстрактний художньо-історичний термін, що застосовується для опису різних категорій старих речей, що мають деяку культурну цінність, в тому числі і пісні. Обираючи пісню у стилі «ретро», потрібно вести пошуки у напрямку виконавці-«легенди» та чим старше, тим краще. Часові рамки стилю ретро, в певній мірі, розмиті, але більшість мистецтвознавців відносять до стилю ретро всі модні напрямки другої половини ХІХ — першої половини ХХ століття. Пісні перевірені часом мають свою історію успіху і багато пісень популярні і в наші часи. Частина пісенної ретро-спадщини була забита або утрачена. Метою для молодих виконавців є процес ознайомлення з цим жанром або знайдення і відродження традиції ретро пісень.

Рекомендовані джерела (основні): 9, 10, 20

Додаткові: 11

Тема 3. Естрадна пісня на вибір.

Естрадна пісня – жанр вокального музичного мистецтва, направлений до самої широкої слухацької аудиторії. Дуже часто естрадну музику ототожнюють з легким жанром, легкою по сприйняттю і загальнодоступності. К жанру естрадної музики відносяться різні види естрадних пісень: традиційний романс, сучасна лірична пісня, пісня у танцювальних ритмах з розвинутим інструментальним супроводом або з сучасним студійним аранжуванням. Головне, що характеризує естрадну пісню – це прагнення авторів цих пісень до максимальної доступності, до швидкого запам'ятовування мелодії, до дотримання принципів хітовості. В процесі фахового навчання естрадна пісня не повинна зводитися до розважальності. В сучасних естрадних піснях також звучать теми патріотизму, воєнна тематика, стилізовані народні пісні у сучасних барвах та ін. Дуже важливо обирати естрадну пісню враховуючи наявність зв'язку красивої мелодії, тексту, який несе в себе різні настрої, хвилювання, де можна продемонструвати вокальні данні і особливу манеру виконання співака.

Рекомендовані джерела (основні): 10, 12, 14, 16

Додаткові: 1, 3, 12

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль I	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	-	-	-
Відвідування семінарських занять	-	-	-
Відвідування практичних (лабораторних) занять	0,5	98	49
Робота на семінарському занятті	-	-	-
Робота на практичному (лабораторному) занятті	10	98	980
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	-	-	-
Виконання завдань до самостійної роботи	5	70	350
Виконання модульної роботи	25	2	50
Виконання ІНДЗ	-	-	-
Разом		-	1429
Максимальна кількість балів: 1429 (753 – за змістовий модуль 1; 676 – за змістовий модуль 2)			
Розрахунок коефіцієнта: - $753:100=7.53$ – за змістовий модуль 1 (залік) $676:100=6.76$ – за змістовий модуль 1 (залік)			

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ з/п	Зміст завдання	Кількість годин	Кількість балів
Модуль I. Змістовий модуль 1 (V курс, 9 семестр)			
1.	Ознайомитися з запропонованою викладачем тематичною та нотною літературою, аудіо та відео матеріалами, які надають необхідну інформацію стосовно джазового стандарту і джазової імпровізації. Підготувати теоретичну частину до технічного заліку з цієї теми.	10	5*10 =50
2.	Ознайомитися з запропонованою викладачем тематичною та нотною літературою, аудіо та відеозаписами. Працювати над розбором та вивченням творів навчального вокального репертуару (українська народна пісня та її сучасна інтерпретація). Підготувати теоретичну частину до технічного заліку з цієї теми.	10	5*2 =50
3.	Усвідомити значення романсу у професійному розвитку соліста-вокаліста. Працювати над вирівнюванням звучання голосних в поєднанні приголосними. Ознайомитися з запропонованою викладачем тематичною та нотною літературою, аудіо- та/або відеозаписами. В процесі підготовки до модульного контролю вдосконалювати знання творів навчального вокального репертуару. Підготувати теоретичну частину до технічного заліку з цієї теми.	8	5*48 =40
Разом за змістовим модулем 1		28	140
Змістовий модуль 2 (V курс, 10 семестр)			
4.	Ознайомитися з запропонованою викладачем тематичною та нотною літературою, яка надає необхідну інформацію стосовно найяскравіших прикладів світових хітів; прослуховувати аудіо- та/або відеозаписи. Працювати над розбором та вивченням творів навчального вокального репертуару.	14	5*14= 70
5.	Усвідомити значення пісні в стилі «ретро» у професійному розвитку соліста-вокаліста. Ознайомитися з запропонованою викладачем тематичною та нотною літературою, аудіо- та/або відеозаписами. В процесі підготовки до модульного контролю вдосконалювати знання творів навчального	14	5*14= 70

	вокального репертуару. Підготувати теоретичну частину до технічного заліку з цієї теми.		
6.	Усвідомити роль естрадної пісні у процесі навчання. Ознайомитися з запропонованою викладачем тематичною літературою, аудіо- та/або відеозаписами.	14	5*14=70
Разом за змістовим модулем 2		42	210
Усього		70	350

Перевірка виконання студентами самостійної роботи, а також її оцінювання здійснюватиметься в процесі аудиторної роботи. Кількість балів залежатиме від дотримання таких вимог:

- своєчасності виконання самостійної роботи;
- повноти та якості її виконання;
- активності, ініціативності та творчого підходу в здобутті знань та практичних умінь.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль проводиться у формі технічного заліку:

1. Підготовка теоретичної частини (колоквіум)
2. Прослуховування самостійно вивченого естрадного музичного твору, опанованого студентами впродовж кожного із семестрів. Твір для самостійного вивчення обирається з урахуванням необхідності цього твору у концертній діяльності студента.
Максимальна кількість балів – 25.

Критерії оцінювання	Бали
Демонстрування самостійно вивченого музичного матеріалу відповідно до визначених обсягів та завдань: 1. Засвідчення розвитку вок.-тех. можливостей - 5 балів 2. Демонстрування артистизму і емоційності – 5 балів	10
Демонстрування вивченого теоретичного матеріалу (колоквіуму) до визначених обсягів і завдань: 1. Відповідь на теоретичні питання – 5 балів 2. Акомпанемент до пісні – 5 балів 3. Скоромовки – 5 балів	15
Максимальна кількість балів: 25	

На V курсі студенти повинні вивчити:

- у 9 семестрі: 1 джазовий стандарт
1 українську народну пісню
1 романс
- у 10 семестрі: 1 світовий хіт
1 пісня у стилі «ретро»
1 естрадна пісня на вибір

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

9 семестр – залік, 10 семестр – залік

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю:

На заліку у 9 семестрі студенти виконують: джазовий стандарт, українську народну пісню, романс

На заліку у 10 семестрі виконують: світовий хіт, пісня у стилі «ретро», естрадна пісня на вибір

6.6 Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

Орієнтовний вокально-педагогічний репертуар

романси

1. "В лесу". Муз. З. Грига. Сл. Г. Андерсена
2. "Портрет". Муз. А. Спиро. Сл. М. Лермонтова
3. "Не ветер веял с высоты...". Муз. Н. Римского-Корсакова. Сл. А. К. Толстого.
4. "Старая мать". Муз. З. Грига. Сл. Н. Слонова
5. "Нищая". Муз. А. Алябьева. Сл. Д. Ленского (из П.-Ж Беранже)
6. "О, позабудь былые увлечения". Муз. и сл. Т. Котляревской
7. Сл. и муз. Л. Дризо "Расцвели хризантемы опять"
8. "Но я вас все-таки люблю". Муз. Б.Кейля. Сл. А. Сурина
9. "Две розы". Муз. С. Покрасса. Сл. А. Д'Актиля
10. "Зоре моя вечірняя". Муз. Я. Степового. Сл. Т. Шевченка
11. "Гуде вітер вельми в полі". Муз. М. Глінки. Сл. В. Забіли
12. "Нічого, нічого" сл.народні. Муз. М. Лисенка
13. "Майский день". Муз. Ц. Кюи. Сл. Плещеева.
14. "Коснулась я цветка". Муз. Ц. Кюи. Сл. В. Немировича-Данченко.
15. "Царскосельская статуя". Муз. Ц. Кюи. Сл. А. Пушкина
16. "Желание". Муз. Ц. Кюи. Сл. А. Пушкина.
17. "Деревенский сторож". Муз. А.Гурилева. Сл. Н. Огарева.
18. "Не хочу!". Муз. П. Булахова. Сл. неизв. автора.
19. "Сердце поэта". Муз. Э. Грига. Сл. Андерсена
20. "Горные вершины". Муз. А. Варламова. Сл. М. Лермонтова
21. "Я помню вальса звук прелестный". Муз. и сл. Н. Листова
22. "Ночь света". Муз. Н. Шишкин. Сл. невід, автора.
23. "Нет, не тебя так пылко я люблю". Муз. Н. Шишкин. Сл. М. Лермонтова.
23. "Белой акации гроздь душистые". В. Баснер
24. "Только раз". Б. Фомин
25. "Я тебе ничего не скажу". Т. Толстой
26. "Солов'їний романс". А. Кос-Анатольський
27. "Ти як квітка", "Не співайте мені". С. Людкевич
28. "Молитва за Україну". М. Лисенко
29. "Вечірня пісня". К. Стеценко
30. "Запливай же, роженько весела". О. Андрієвська

Українські народні пісні

- "Бодай ся когут знудив"
«Вечір близенько»
"В кінці греблі шумлять верби"
«Гандзя»
«Глибока кирниця»
"Грицю, Грицю, до роботи"
«Де ти, доню, барилася?»
«Добривечір дівчино»
«Добрий вечір, зелена діброво»
«Дощик»
"Ішов козак потайком"
«і шумить і гуде»
«Їхав козак на війноньку»
«Їхав козак за Дунай»
"Йшла я по воду"
«Закувала зозуленька»
«Зелененький барвіночку»
«Зелена ліщинонько»
«Зацвіла в долині червона калина»
«Зоре моя вечірняя»

«Казав мені батько»
«Летіла зозуля через мою хату»
«Лугом іду, коня веду»
«Мав я раз дівчиноньку»
«Місяць на небі»
"На вулиці скрипка грає"
«Надворі чорна хмара в`ється»
«Над річкою бережком»
"На поточку-м прала"
«Нащо мені чорні брови»
«Не щебече соловейку»
«Одна гора високая»
«Ой важу я, важу»
«Ой, джигуне, джигуне»
«Ой, дівчино, шумить гай»
«Ой, вербо, вербо»
«Ой, гаю мій, гаю»
«Ой, за гасм, за Дунаєм»
«Ой, за горою»
«Ой зірву я у рожі квітку»
"Ой, на горі сніг біленький"
«Ой на горі на високій»
"Ой, на гору козак воду носить"
«Ой, не світи, місяченьку»
«Ой не ходи, Грицю»
"Ой, маю я чорні брови"
«Ой під вишню»»
«Ой піду я до млина»
«Ой там на горі»
"Ой, там на товчку, на базарі"
"Ой, ти гарний Семене"
"Ой, ти знав, нащо брав"
«Ой ти місяцю»
"Ой, болить ня головонька"
"Ой, у вишневому садочку"
«Ой у полі три криниченьки»
«Ой у полі три тополі»
«Ой ходила дівчина бережком»
«Ой чий то кінь стоїть»
«Ох і не стелися, хрещатий барвінку»
«Пливе човен»
"Посилала мене мати"
«Посіяла яру руту»
"При долині куц калини"
«Прилетіла перепілонька»
«Серед села дичка»
"Сидить дід на печі"
«Сонце низенько»
«Стелися, барвінку, низенько»
«Стоїть гора високая»
«Стоїть явір над водою»
"Ти до мене не ходи"
«Умираю моя мати»
«Чи я в лузі не калина була»
«Чого сидиш коло мене»
"Чоловіче, я слаба"
"Чом, чом не прийшов"
«Шумить гуде дібровонька»

"Хоть у мене мужичок з кулачок"
"Якби мені черевики"
"Якби мені не тиночки"

Рекомендовані естрадні пісні українських композиторів

1. Д. Бакки: "Сизокрилий птах".
2. О. Бурміцький: "Шелестять дощі".
3. В. Верменич: "Чорнобривці", «На калині мене мати колихала».
4. О. Білаш: «Два кольори», «Над Україною», «Полинь», «Полтавська полька», «Журавка», «Пісня про калину», «Стань зорею мені».
5. П. Дворський: "Рідна мова", "Смерекова хата".
6. Л. Дублінський: "Черешневий гай", "Якщо любиш - кохай".
7. В. Егоров: "Свет звезды".
8. О. Злотник: "Маки червоні", "Гай, зелений гай", "Чуєш, мамо", "Батько і мати", "Марево снів".
9. О. Зуєв: "Три дороги", "Якщо поруч ти", "Крила удачі", "П'є журавка воду"
10. В. Івасюк: "Водограй", "Світ без тебе", "Кленовий вогонь", "Я піду в далекі гори", "Запроси мене у сні", "Тільки раз цвіте любов", "Балада про мальви", "Балада про дві скрипки", "Жовтий лист", «Мандрівний музика», «Червона рута», «Пісня буде поміж нас»
11. М. Каландьонюк: "Так тихо падає сніг".
12. І. Кириліна: "Яблуневі зливи", "Лесная чакона", "Лісова пісня".
13. С. Козак: "Коні вороні".
14. П. Майборода: «Пісня про рушник», «Ми підем, де трави похилі», «Стежина», «Елегія», «Любов моя», «За вікном», «Ромен-цвіт», «Ти – моя вірна любов», «Виростеш ти, сину», «Колискова»
15. О. Матвійчук: "Мій Києве-граде", "О, мамо, я скучив", "Ключі від раю".
16. М. Мозговий: "Край, мій рідний край", «Моя земля», "Зачаровані слова", «Минає день, минає ніч».
17. Б. Монастирський: "Дев'ятий клас", "Два слова".
18. Т. Петриненко: "Пісня про пісню", "Господи, помилуй", "Зорепадом летять роки", "Білий океан".
19. / Поклад: "Чарівна скрипка", «Скрипка грає», «Зелений клен», «Кохана».
20. О. Пономарьов: "Колискова", "Моє кохання сірооке".
21. В. Семенов: "Мій зоряний світ", "Зто земля моя".
22. Г. Татарченко: "Білі нарциси".
22. О. Тищенко: "І твій останній погляд".
23. І. Харитонов: "Україна".
24. В. Хурсенко: "Постели рушники, моя мамо", "Кохаю і бажаю" "Ні, я нічого не забув".
25. / Шамо: "Три поради", «Пісня про Київ», «Пісня про щастя», «Ідуть дощі», «Нахилились медоцвіти», «Проводжала мати свого сина».
26. Б. Янівський: "Журавочка".
27. І. Білозір: «Перший сніг», «Пшеничне перевесло», «Ніби вчора».
28. С. Лазо: «Ні обіцянок, ні пробачень», «Мрії про тебе».
29. Б. Весоловський Прийде ще час. Танго.
30. Сл. Я. Масляка, муз. Б. Весоловського Усміх. Танго.
31. Сл. Є. Костюка, муз. Б. Весоловського Бродяга. Повільний вальс.
32. Сл. М. Петренка, муз. Б. Весоловського Намалюй мені ніч. Повільний вальс.
33. Сл. і муз. Б. Весоловського Ти з любові собі не жартуй. Фокстрот.
34. Сл. і муз. Б. Весоловського Як тебе не любити. Танго.
35. Сл. В. Дан, муз. Б. Весоловського Щоночі. Повільний вальс.
36. Сл. І. Патоля, муз. Б. Весоловського Тихо без слів... Танго.
37. Сл. і муз. Б. Весоловського Подай рученьку. Танго.
38. Сл. і муз. Б. Весоловського Чудовий сон. Танго.
39. Сл. і муз. Б. Весоловського Гей-га! Танго-серенада.
40. Сл. і муз. Б. Весоловського Чи справді? Танго.
41. Сл. і муз. Б. Весоловського Чар Карпатських гір Повільний вальс
42. Сл. і муз. Б. Весоловського Лети, тужлива пісне Танго-пісня.
43. Сл. і муз. Б. Весоловського Радий би я залюбитись в тобі. Танго.

44. Сл. і муз. Б. Весоловського Було не тужити. Танго.
45. Сл. і муз. Б. Весоловського Колискова.
46. Сл. Шад, муз. Б. Весоловського Бували дні. Танго.
47. Сл. С. Чарнецького, муз. Б. Весоловського Вина, вина, дівчино... Вальс.
48. Сл. і муз. Б. Весоловського Чи знаєш ти? Повільний вальс.
49. Сл. і муз. Б. Весоловського Не плачте, рожі. Танго-пісня.
50. Сл. М. Рильського, муз. Б. Весоловського На білу гречку впали роси...

Рекомендовані естрадні твори зарубіжних композиторів

1. С. Адамо: "Падає сніг".
2. Б. Бакарак: "Грустные капельки дождя".
3. Дж. Бачелли: "Твоей улыбки тень".
4. Ф. Бернейм: "Мадемуазель співає блюз".
5. Дж. Гершвін: "Колискова", "Любимый мой".
6. Д. Деньо: "Кабаре".
7. В. Дольський: "Господа офицеры".
8. А.-К. Жобим: "Девушка из Ипанемы".
9. С. Кулемин: "Бедная роза".
10. О. Кулик: "Моя єдина", "Одинок", "Я і ти".
11. І. Крутой: "Не надо", "Музыка венчальная", "Отзовись".
12. Дж. Леннон і П. Маккартни: "Мишель".
13. Ф. Лей: "История любви".
14. В. Лоткин: "Не надо, не надо".
15. Е. Мартынов: "Медовый август".
16. М. Минков: "Не отрекаются, любя".
17. С. Муравьев: "Верни мне радость".
18. Н. Носков: "Это здорово".
19. Н. Орбеян: "Сто часов счастья".
20. И. Отиева: "Иди же с миром".
21. С. Павлиашвили: "Музыка для друзей".
22. К. Партер: "Опять жара".
23. Р. Паулс: "Чарли".
24. А. Петров: "Моей душе покоя нет", "О бедном гусаре замолвите слово".
25. В. Резников: "Карточный домик", "Телефонная книжка".
26. А. Розенбаум: "Вальс-бостон".
27. И. Саруханов: "Возвращайся".
28. П. Стер: "Где цветы минувших дней?".
29. Дж. Стайн: "Люди".
30. Д. Тухманов: "Сама любовь", "Не забывай", "Напрасные слова".
31. С. Уадер: "Милая моя".
32. А. Шульгин: "Кап-кап".

Рекомендовані джазові стандарти:

1. "Sweet Georgia Brown" w. & m. Ben Bernie, Maceo Pincard & Kennet Casey.
2. "Poor Butterfly" w. John L. Golden, m. Raymond Hubbell.
3. "Oh, Lady be good" w. Ira Gershwin, m. George Gershwin.
4. "Blue room" w. Lorenz Hart, m. Richard Rodgers.
5. "Bye bye blackbird" w. Mort Dixon, m. Ray Henderson.
6. "Indian summer" w. Al Dubin, m. Victor Herbert.
7. "Avalon" w. Al Jofson & B.G. De Sylva, m. Vincent Rose.
8. "Too Marvelous for words" w. Johnny Mercer, m. Richard A. Whiting.
9. "Lullabye of birdland" m. George Shearing, w. George David Weiss.
10. "Round midnight" w. Bernie Hanighen, w. Coonie Williams & Thelonius Monk.
11. "Days of wine and roses" w. Johnny Mercer, m. Henry Mancini.
12. "September in the rain" w. Al Dubin, m. Harry Warren.
13. "Autumn in New York" w. & m. Vermon Duke.

14. "I cover the waterfront" w. Edward Heyman, m. John Green.
15. "Love for sale" w. & m. Cole Porter.
16. "Namely you" w. Johnny Mercer, m. Gene De Paul.
17. "You go to my head" w. Haven Gillespie, m. J. Fred Coots.
18. "If I love again" (With the laughing face) w. Phil Silver, m. James Van Heusen.
19. "Softly as in a morning" w. Oscar Hammerstein, m. Sigmund Romberg.
20. "Early autumn" w. Johnny Mercer, m. Ralph Burns & Woody Herman.
21. "I know that you know" w. Anne Caldwell, m. Vincent Youmans.
22. "A time for love" w. Paul Francis Webster, m. Johnny Mandel.
23. "All the think you are" m. Jerome Kern, w. Oscar Hammerstein.
24. "A night in Tunisia" w. & m. Dizzy Gillespie & Frank Paparelli.
25. "I'll remember april" w. & m. Done Raye, Gene De Paul & Pat Johnston.
26. "Blussette" w. Normal Gimbel, m. Jean Thielemans.
19. "If I were a bell" w. & m. Frank Loesser.
20. "Mr. Sandman" w. & m. Pat Ballard.
21. "Prisoner of love" w. & m. Leo Robin, Clarence Gaskill & Russ Columbo.
22. "Basin street blues" w. & m. Spenser Williams.
23. "A weaver of dreams" m. Victor Young, w. Jack Elliot.
24. "Out of this world" m. Harold Arlen, w. Johnny Mercer.
25. "I'm glad there is you" w.& m. Paul Madeira & Jimmy Dorsey
26. "I'll wind" (You're blowing me no good) w. Ted Koehler, m. Harold Arlen.
27. "In a mellow tone" w.& m. Duke Ellington & Milt Gambler.
28. "Do nothing `till you hear from me" w.& m. Duke Ellington & Bob Russell.
29. "Don't get around much anymore" w.& m. Duke Ellington.
30. "I didn't know about you" w.& m. Duke Ellington.
31. "Just squeeze me" w. & m. Duke Ellington & Lee Gaines.
32. "I got it bad" w. & m. Duke Ellington & Paul Webster.
33. "Night and day" w. & m. Cole Porter.
34. "Embraceable you " w. Ira Gershwin, m. George Gershwin.
35. "I got rhythm" w. Ira Gershwin, m. George Gershwin.
36. "Just on of those things" w. & m. Cole Porter.
37. "How long has this been going on?" w. Ira Gershwin, m. George Gershwin.
38. "Three little words" w. & m. Bert Kalmar & Harry Rubby
39. "You do something to me" w. & m. Cole Porter.
40. "My one and only love" w. & m. Robert Mellin & Guy Wood.
41. "With a song in my heart" w. & m. Lorenz Hart & Richard Rodgers
42. "The man I love" w. Ira Gershwin, m. George Gershwin.
43. "Tea for two" w. & m. Irving Caesar & Vincent Youmans.
44. "I'm a fool to want you" w. & m. Jack Wolf, Joel Herron & Frank Sinatra.
45. "I get a kick out of you" w. & m. Cole Porter.
46. "I'm getting sentimental over you" w. & m. George Bassman.
47. "I don't stand a ghost of a chance with you" w. & m. Victor Young, Bing Crosby & Ned Washington.
48. "When lights are low" w. & m. Benny Carter & Spence Williams.
49. "Stardust" w. & m. Hoagy Carmichael & Mitchell Parish.
50. "Emily" w. & m. Johnny Mandel & Johnny Mercer.
51. "Serenata" w. & m. Leroy Anderson & Johnny Mercer.
52. "Stars fell on Alabama" w. & m. Frank Perkins.
53. "Mr. Lucky" w. & m. Henry Mancini.
54. "Easy living" w. & m. Leo Robin & Ralph Rainger.
55. "Sweet Lorraine" w. & m. Cliff Burwell & Mitchell Parish.
56. "The night has a thousand eyes" w. & m. Buddy Bernier & Jerry Bainin.
57. "Too young to go steady" w. & m. Harold Adamson & Jimmy Mc Hugh.

6. Навчально-методична карта дисципліни

Модулі	Модуль І					
Назва змістового модуля	Змістовий модуль 1.			Змістовий модуль 2.		
Кількість балів за модуль	753			676		
Теми	1	2	3	4	5	6
Години	19	19	18	14	14	14
Теми змістових модулів (лабораторні заняття) – 1029 б.	Джазовий стандарт та джазова імпровізація, як важлива складова джазової музики (10+0,5)*19 = 199.5 б.	Українська народна пісня та її сучасна інтерпретація (10+0,5)*19 = 199.5 б.	Романс. Вирівнювання звучання голосних в поєднанні приголосними. (10+0,5)*18 = 189 б.	Світовий хіт. Удосконалення техніки співу. Вирівнювання тембрально го забарвлення голосу. (10+0,5)*14 = 147 б.	Пісня в стилі «ретро». Літературний текст та музика. Подальше розширення творчих уявлень студента. (10+0,5)*14 = 147 б.	Естрадна пісня на вибір. Закріплення знань та умінь з фаху. Удосконалення творчих уявлень студента. (10+0,5)*14 = 147 б.
Самостійна робота – 350 б.	5*10= 50 б.	5*10= 50 б.	5*8= 40 б.	5*14= 70 б.	5*14=70 б.	5*14=70 б.
Види поточного контролю – 50 б.	Модульна контрольна робота (прослуховування) – 25 б.			Модульна контрольна робота (прослуховування) – 25 б.		
Підсумковий контроль	залік			залік		
Усього	753			676		

6. Рекомендовані джерела

основні (базові):

1. Дмитриева Т. Українські народні пісні про кохання. / Т. Дмитриева. – К.: «Музична Україна», 1978
2. Страхова В. Українські народні пісні. / В. Страхова. – К.: «Музична Україна», 1985
3. Вілінська І. Вокалізи для середнього голосу. / І. Вілінська. – К.: «Музична Україна», 1989
4. Ясемчик Р. Эра свинга. / Р. Ясемчик. – М., 1994
5. Ясемчик Р. Nat King Cole music story. / Р. Ясемчик. – М., 1999
6. Сафронова О. Распевки. Хрестоматия для вокалистов. / О. Сафронова. – Спб.: «Планета музыки», 2009
7. Shalin J. «The glory of Gershwin». / J. Shalin. – N.-Y.: «SMP», 1988
8. Шварц И. «Песни и романсы»
9. Модель В. «Песни и романсы А. Вертинского» / В. Модель. – Л.: «Советский композитор», 1991
10. Олинская И. Популярный справочник-песенник / И. Олинская. – М.: «Музыка», 1990
11. Шаповалова Р. Сучасні романси та романси з кінофільмів / Р. Шаповалова. – К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2014
12. Верменич Ю. «World of hits. Современная джазовая классика» / Ю. Верменич. – М.: «Мега-сервис», 1998
13. «Easy blues»
14. Ясемчик Р. «World of hits» / Р. Ясемчик. – М.: «Мега-сервис», 2002
15. Маркин Ю. «Джорж Гершвин. Порги и Бесс» / Ю. Маркин. –
16. Стемпневская Е. «Песни американских мюзиклов» / Е. Стемпневская. – М.: «Музыка», 1982
17. Кулёв В. «Золотая коллекция романса» / В. Кулёв. – М.: «Современная музыка», 2000
18. Цыбулин М. «Старинные романсы и песни» / М. Цыбулин. – М.: «Советский композитор», 1991
19. Иванов А. Старинные романсы / А. Иванов. – Л.: «Музыка», 1967
20. Радвилович А. Серенада солнечной долины. Американские песни. / А. Радвилович. – Спб.: «Лань», 2000

Додаткові:

1. Антонюк В. Г. Постановка голосу / В. Г. Антонюк // Навчальний посібник для студентів вищих музичних навчальних закладів. – К.: Українська ідея, 2000. – 68 с.
2. Голос людини та вокальна робота з ним : [монографія] / [Г. Є. Стасько, О. Д. Шуляр, М. Ю. Сливоцький, М. П. Стефанюк, О. Р. Молодій, М. В. Попелюк, І. І. Жеребецька]. – Івано-Франківськ : Вид-во Прикарпатського нац. ун-ту ім. В. Стефаника, 2010. – 336 с.
3. Дмитриев Л. Б. Основы вокальной методики / Л. Б. Дмитриев. – М.: Музыка, 1968. – 675 с.
- 4.

5. Микиша М. Практичні основи вокального мистецтва / М. Микиша. – К. : Музична Україна, 1971. – 90 с. – Електронна база кафедри академічного та естрадного вокалу Київського університету імені Бориса Грінченка (бульвар І. Шамо, 18/2).
6. Можайкіна Н. С. Методика викладання вокалу / Н. С. Можайкіна // Хрестоматія: навчальний посібник. – К.: Видавництво Ліра-К, 2016. – 216 с. – Бібліотека Київського університету імені Бориса Грінченка (бульвар І. Шамо, 18/2; 3 примірники).
7. Овчаренко О. А. Основи вокальної методики : наук.-метод. посіб. / Н. А. Овчаренко; Криворіз. держ. пед. ун-т. – Кривий Ріг : Вид. дім, 2006. – 116 с.
8. Оганезова-Григоренко О. В. Теорія і практика формування професійного менталітету вокалістів у процесі фахової підготовки : [монографія] / О. В. Оганезова-Григоренко. – Одеса : Астропринт, 2011. – 128 с. – Бібліотека Київського університету імені Бориса Грінченка (бульвар І. Шамо, 18/2; 1 примірник).
9. Словник-довідник співака : Навчальний посібник [Інформаційно-довідкове видання] / Уклад. Д. І. Балдинюк, Н. А. Балдинюк, видання друге. – Умань : РВЦ «Софія», 2015. – 108 с. – Електронна база кафедри академічного та естрадного вокалу Київського університету імені Бориса Грінченка (бульвар І. Шамо, 18/2).
10. Хоменко А. Б. Постановка голосу : навч.-метод. посіб. для студ. вищ. навч. закл. і вчителів музики шкіл різного типу / А. Б. Хоменко, В. І. Коробка, В. М. Курсон, Н. В. Крутько. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2011. – 128 с. – Бібліотека Київського університету імені Бориса Грінченка (бульвар І. Шамо, 18/2; 1 примірник).
11. Юцевич Ю. Є. Теорія і методика розвитку співацького голосу / Ю. Є. Юцевич // Навч.-метод. посібник для викладачів і студентів мистецьких навчальних закладів, учителів шкіл різного типу. – К. : ІЗМН, 1998. – 160 с. – Бібліотека Київського університету імені Бориса Грінченка (бульвар І. Шамо, 18/2; 1 примірник).
12. Юцевич Ю. Є. Музика. Словник-довідник / Ю. Є. Юцевич. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003. – 352 с.

7. Додаткові ресурси

1. Антонюк В. Г. Вокальна педагогіка (сольний спів) : Підручник / В. Г. Антонюк. – К.: ЗАТ «Віпол», 2007. – 174 с. – Режим доступу: <http://194.44.152.155/elib/local/sk722654.pdf>
2. Зарицька А. А. Емоційність як основа професійної компетентності майбутнього співака-вокаліста / А. А. Зарицька, А. О. Зарицький // Збірник наукових праць. – Випуск LXXIV. – Том 3. – 2016. – С. 30-33. – Режим доступу: http://www.ps.stateuniversity.ks.ua/file/issue_74/part_3/8.pdf
3. Козаченко А. Особливості виконання романсу М. Глінки «Я помню чудное мгновенье» в інтерпретаційних версіях Сергія Лемешева та Сергія Бортника / Аліна Козаченко // Сучасність. – С. 90-94. – Режим доступу: <http://dspace.nbuiv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/27662/12->

[Kozachenko.pdf?sequence=1](#)

4. Морозов В. Искусство резонансного пения. Основы резонансной теории и техники / В. Морозов // ИП РАН, МГК им. П. И. Чайковского, Центр «Искусство и наука». – М., 2002. – 496 с, илл. – Режим доступа: <https://studfiles.net/preview/5638738/>
5. Соловйов В. А. Специфіка музичної інтерпретації: технологічний підхід / В. А. Соловйов // Молодий вчений. – № 4.2 (44.2). – Квітень, 2017 р. – С. 83-88. – Режим доступу: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/4.2/18.pdf>